



**BELGIË VOOR  
CRUCIALE KEUZE:  
OCEANEN BESCHERMEN  
OF ZE OPOFFEREN VOOR  
COMMERCIEËLE BELANGEN**

GREENPEACE BRIEFING  
JULI 2019

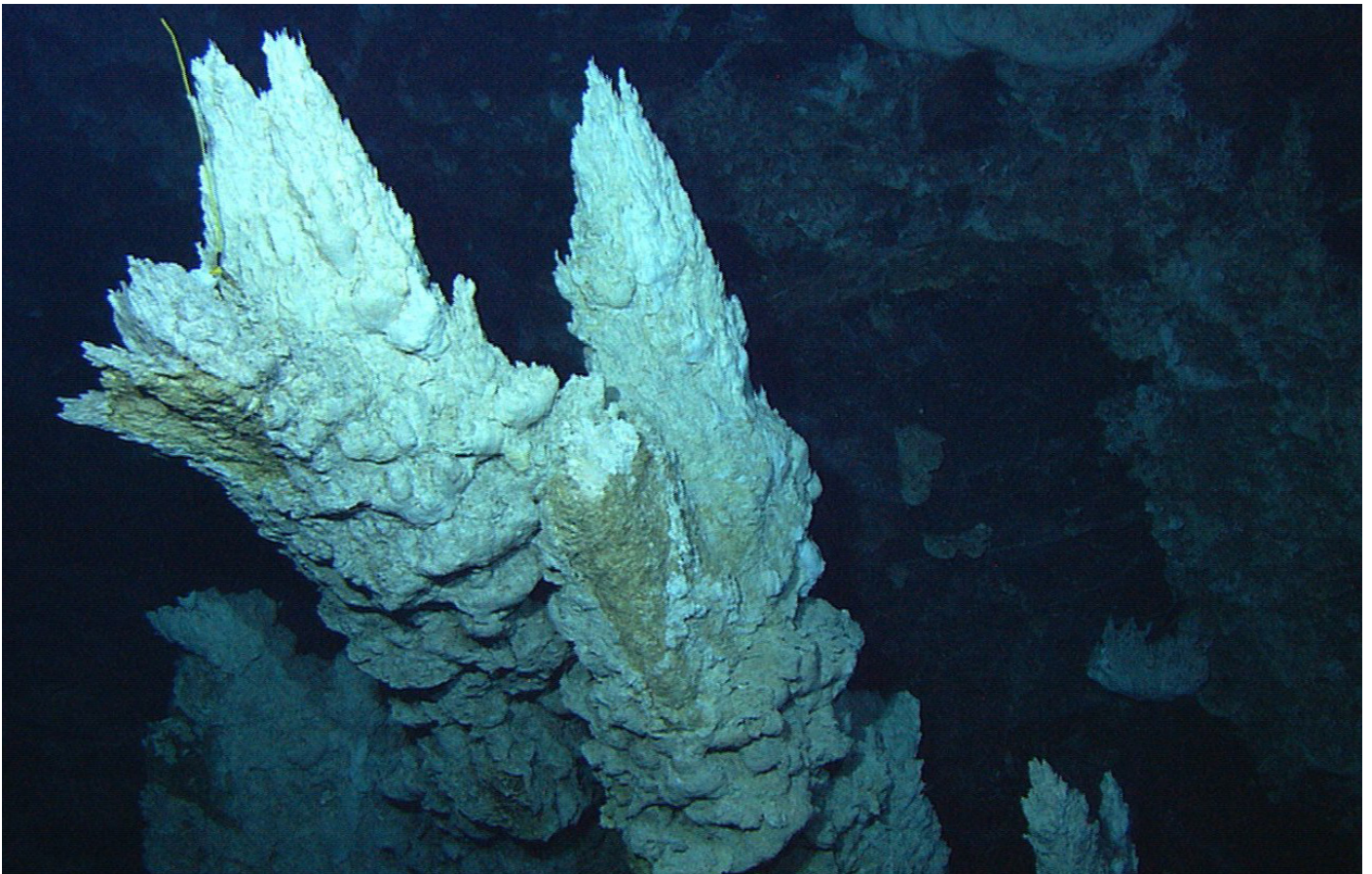
**GREENPEACE**

De diepzee is een van de grootste, maar ook een van de minst gereguleerde gebieden op aarde omdat ze grotendeels buiten de jurisdictie van individuele staten valt. Bestaande juridische instrumenten zijn partieel en richten zich eerder op de exploitatie dan op de bescherming van onze oceanen. Daarom zijn in het kader van de VN onderhandelingen lopende die in 2020 moeten leiden tot een nieuw Oceanenverdrag dat een omvattend juridisch kader moet scheppen<sup>1</sup>. Alleen met een sterk nieuw verdrag kan tegen 2030 minstens 30% van onze oceanen beschermd worden. Dat is volgens wetenschappers een minimum, om zowel het overleven van onze mariene ecosystemen als de koolstofopslag in de oceanen te vrijwaren<sup>2</sup>.

België neemt mee het voortouw om een sterk Oceanenverdrag te bekomen. Tegelijkertijd speelt ons land echter ook een belangrijke rol in de ontwikkeling van een nieuwe, grote bedreiging voor mariene ecosystemen, namelijk mijnbouw op grote diepte.

Die contradictorische houding is bijzonder relevant en actueel gezien de International Seabed Authority (ISA), de VN-organisatie bevoegd voor het reguleren van diepzeemijnbouw, in juli 2019 verder werkt aan een wetgevend kader om de commerciële exploitatie van de diepzee mogelijk te maken<sup>3</sup>.

In de tweede helft van augustus 2019 vindt de derde onderhandelingsronde plaats van het nieuwe Oceanenverdrag van de VN.



## Diepzeemijnbouw: een overbodige bedreiging voor onze oceanen

Voorstanders stellen diepzeemijnbouw voor als een oplossing van de toekomst, met als belangrijkste argument dat er een groeiende vraag is naar mineralen voor batterijen in sectoren zoals windenergie, elektrische auto's en ICT<sup>4</sup>. De mijnen op land zouden niet aan die vraag kunnen voldoen. Een ander vaak gehoord argument is dat er veel problemen zijn met mijnbouw op land. De sector is inderdaad een van de meest vervuilende, en er is vaak een gebrek aan respect voor mensenrechten en sociale rechten.

Dat er oplossingen moeten komen voor de mijnbouw op land werd onlangs nog door een grote groep middenveldorganisaties, waaronder Greenpeace, aangekaart bij de Wereldbank<sup>5</sup>. Dezelfde organisaties wijzen erop dat de oplossing niet is om vervolgens ook grote problemen te veroorzaken in de diepzee. De risico's worden uitvoerig toegelicht in het Greenpeace-rapport 'In Deep Water. The Emerging Threat of Deep Sea Mining'.<sup>6</sup>

Er is bovendien een intrinsiek verband tussen diepzeemijnbouw en de exploitatie van niet-hernieuwbare bronnen. Daarom is het in strijd met de VN-Doelstellingen voor Duurzame Ontwikkeling<sup>7</sup>. Als we onze economieën op een duurzame leest schoeien, hebben we geen nood aan diepzeemijnbouw. Investeren in openbaar vervoer en duurzame consumptiepatronen, recyclage van mineralen en een versnelde omschakeling naar een circulaire economie, kunnen ervoor zorgen dat we perfect in onze mineralenbehoefte kunnen voorzien.

Onder meer een recente studie toont aan dat recyclage van mineralen inderdaad grote mogelijkheden biedt om de vraag naar primaire grondstoffen te doen dalen.<sup>8</sup>

## België en diepzeemijnbouw

België sponsort sinds 14 januari 2013 een exploratiecontract voor diepzeemijnbouw met de International Seabed Authority (ISA) van DEME's filiaal Global Sea Mineral Resources (GSR)<sup>9</sup>. Het betreft een gebied in de Stille Oceaan dat 2,5 maal zo groot is als België (76 728 km<sup>2</sup>), en dat deel uitmaakt van een kwetsbaar en uniek ecosysteem waarover de wetenschappelijke kennis nog beperkt is. Het gebied ligt in het oostelijke deel van de Clarion-Clipperton Fracture Zone (CCFZ), waar verspreid over de hele zone mangaanknollen kunnen worden aangetroffen op de met sediment bedekte oceaانبodem, die GSR wil oogsten.

Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat de meeste biodiversiteit in dit diepzeegebied op de mangaanknollen zelf zit. De bovenste sedimentlaag, die mee zal worden opgezogen met de mangaanknollen, omvat bovendien de habitat van bijna al het bacterieel leven. De exploratie zal ook een sedimentpluim<sup>10</sup> creëren die zich ver kan verplaatsen en de biodiversiteit kan aantasten.<sup>11</sup> Wetenschappers waarschuwen inderdaad in toenemende mate voor significant en onomkeerbaar verlies aan biodiversiteit en de verstoring van de natuurlijke mechanismen voor koolstofopslag in de oceaan. Diepzeemijnbouw zonder nettoverlies van biodiversiteit is niet mogelijk.<sup>12</sup>

Bovendien concludeerde een onderzoeksgroep in 2018 dat risicomangement van commerciële diepzeemijnbouw niet mogelijk is, zowel vanuit ecologisch als financieel perspectief.<sup>13</sup>

Ondanks het feit dat het overleven van een van de belangrijkste ecosystemen op aarde op het spel staat, nam België de beslissing om het DEME-contract te sponsoren zonder enige publieke inspraak of stakeholderconsultatie. In zijn applicatie voor het exploratiecontract omschrijft DEME-GSR de Belgische motivatie om sponsorstaat te worden als volgt:

*Belgium, one of Europe's smallest countries, has no classical on-land mining concessions and is, consequently and contrary to many larger economic powers, very keen on developing the full new potential of the deep sea mining industry. Deep sea mining is destined to become a competitor of classical on-land mining. In defining that new mining industry GSR and Belgium ally themselves with the International Seabed Authority.<sup>14</sup>*

Toenmalig bevoegd minister van Economie, Consumenten en Noordzee Johan Vande Lanotte werd na het aflopen van zijn ambtstermijn adviseur van GSR en reisde in die hoedanigheid ook mee met de Belgische ISA-delegatie<sup>15</sup> Ook voor de ISA-onderhandelingen die momenteel aan de gang zijn, staat Johan Vande Lanotte op de Belgische delegatielijst.

Tijdens de meest recente sessie van de Raad van de ISA nam Alain Bernard als voorzitter van DEME-GSR het woord in

naam van België, met een onvervalst promotiepleidooi voor het eigen bedrijf en zijn commerciële belangen.<sup>16</sup> Het is onaanvaardbaar dat een stakeholder die de Belgische delegatie vergezelt maar geen officieel vertegenwoordiger is van ons land uit naam van de regering mag spreken en het roept ernstige vragen op over de invloed die het bedrijf heeft op de Belgische besluitvorming met betrekking tot diepzeemijnbouw.

### **Meer transparantie – maar neemt België zijn verantwoordelijkheid?**

Zoals beschreven in het Greenpeace-rapport 'In Deep Water. The Emerging Threat of Deep Sea Mining', blinkt de internationale besluitvorming in verband met diepzeemijnbouw uit in non-transparantie.

Op Belgisch niveau kwam daar verandering in, toen onder druk van Bond Beter Leefmilieu, Wereldnatuurfonds (WWF) en Seas at Risk<sup>18</sup> de Federale Overheidsdienst Economie op 5 juni 2018 een conferentie organiseerde om stakeholders toe te laten bij te dragen tot de formulering van een Belgische positie over diepzeemijnbouw.<sup>19</sup> Bovengenoemde NGO's spoorden ook de FOD Leefmilieu aan tot actie, zodat die nu deelneemt deel aan de Belgische ISA-delegatie. Ook aan NGO's werd een zitje in die delegatie aangeboden.

Vervolgens organiseerde toenmalig staatssecretaris (nu minister) van Noordzee Philippe De Backer een publieke consultatie die liep van 1 juli t.e.m. 31 augustus 2018. Die consultatie ging over het Environmental Impact

Statement (EIS) dat DEME-GSR diende neer te leggen in het kader van een test in de CCFZ, die het bedrijf plande voor 2019.<sup>20</sup>

Resultaat: de bezorgdheden van NGO's en wetenschappelijke instellingen, waaronder het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) werden deels meegenomen: de documenten van de publieksconsultatie blijven publiek toegankelijk en België engageerde zich om de nationale wet op diepzeemijnbouw te herzien en daarvoor stakeholderconsultaties te organiseren.<sup>21</sup>

Echter, met betrekking tot de data die in het kader van het exploratiecontract en -onderzoek vergaard worden, blijft men verwijzen naar de notoir non-transparante ISA, terwijl het publiek volgens het Verdrag van Aarhus vrije toegang moet hebben tot milieugerelateerde gegevens.<sup>22</sup> Commercieel gevoelige informatie kan immers uit de rapporten gefilterd worden vooraleer ze publiek te maken.

Er blijft ook veel onduidelijkheid bestaan over criteria voor milieuschade en evaluatie van het EIS, en het is niet duidelijk wie financieel aansprakelijk is voor de ernstige milieuschade die veroorzaakt zou kunnen worden. Op dat vlak heeft België als sponsorstaat nochtans een zeer grote verantwoordelijkheid. Toch gaf de regering groen licht voor de test, op basis van het argument dat deze zal leiden tot een betere kennis van de mogelijke impact van diepzeemijnbouw.<sup>23</sup>

Met andere woorden: deze argumentatie maakt dat het cruciaal was voor de test dat er onafhankelijke wetenschappelijke monitoring zou plaatsvinden. GSR stuitte echter op technische problemen bij het uitvoeren van de test in maart 2019, waardoor het niet mogelijk was voor het JPI Oceans Mining Impact Consortium (dat de monitoring zou uitvoeren) om de impact ervan op het mariene milieu na te gaan.<sup>24</sup>

JPI Oceans heeft ook niet de middelen om haar onderzoeksschip opnieuw naar de testsite in de Stille Oceaan te sturen. GSR engageert zich om wetenschappers mee te nemen op zijn eigen schip, maar dit beperkt de mogelijkheden voor wetenschappelijke monitoring en roept ernstige vragen op in verband met de onafhankelijkheid van het wetenschappelijk onderzoek.

Aangezien het tijdens het proces van de publieksconsultatie duidelijk werd dat JPI Oceans' deelname een fundamenteel onderdeel was van het experiment en dat de onafhankelijkheid van het onderzoeksconsortium fundamenteel is, is de activiteit die de basis vormde voor het EIS fundamenteel gewijzigd door het uitstel van de test, inclusief het verlies van de mogelijkheid tot onafhankelijke monitoring.

Daarom roept Greenpeace samen met andere organisaties onze overheid op om in het licht van haar verantwoordelijkheid als sponsorende staat minstens een nieuwe milieu-impactstudie te eisen van het bedrijf.<sup>25</sup> In het licht van de internationale profilering van ons land met betrekking tot de bescherming van onze oceanen zou dat een logische stap moeten zijn.

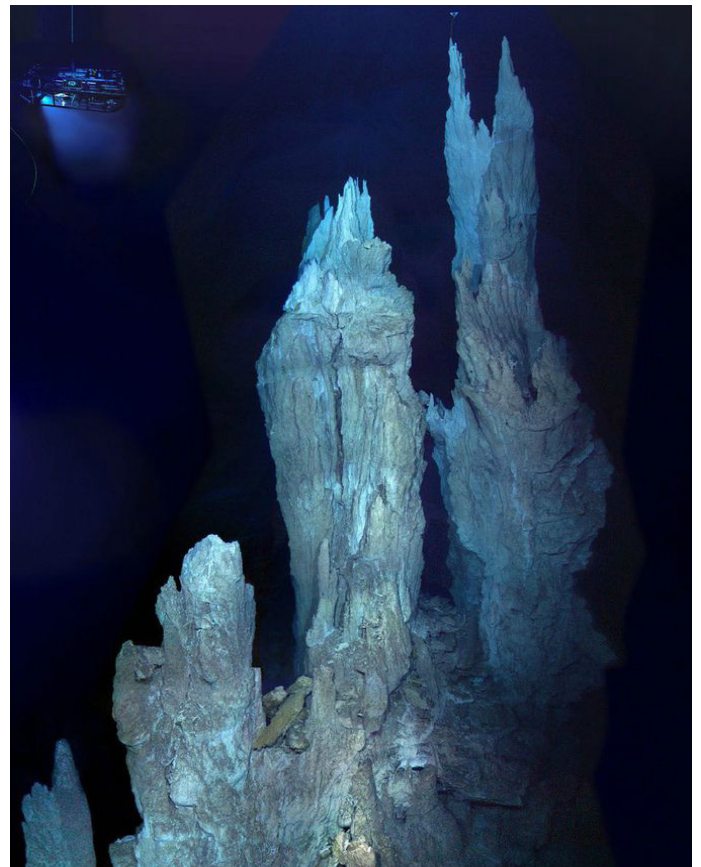
### **België's engagement om de oceanen te beschermen: contradictorisch**

Op 7 mei 2019 sprak minister De Backer de officiële Belgische steun uit aan het 30x30 initiatief,<sup>26</sup> een oproep van verschillende NGO's, waaronder Greenpeace, om tegen 2030 minstens 30 % van onze oceanen te beschermen.<sup>27</sup> Tijdens de conferentie Climate Change and Oceans Preservation op 19 februari 2019 en met de Verklaring van Brussel<sup>28</sup> hadden de ministers De Backer en Marghem al eerder getoond dat België internationaal het voortouw wil nemen om onze oceanen te beschermen. Dit uit zich concreet uit in de ambitieuze positie van de Belgische delegatie, die in de schoot van de VN mee onderhandelt over het nieuwe internationale verdrag dat het juridisch kader moet scheppen om de 30x30-streefdoelen te kunnen verwezenlijken.

De Belgische ambitie op dat vlak is een voorbeeld voor de rest van de wereld.

Als ons land het werkelijk ernstig meent, pleiten onze ministers straks ook voor een moratorium op diepzeemijnbouw met onmiddellijke ingang, tenminste tot er een netwerk van mariene reservaten opgericht is dat minstens 30% van onze oceanen beschermt tegen 2030.

Dat dit mogelijk is, toont een eerdere studie die Greenpeace uitvoerde, samen met de universiteiten van Oxford en York.<sup>29</sup> Dat er ernstige bezwaren zijn ten opzichte van de noodzaak van diepzeemijnbouw en de financiële rendabiliteit ervan, legt ons rapport 'In Deep Water. The Emerging Threat of Deep Sea Mining' haarfijn uit.<sup>30</sup> Een grondig en onderbouwd publiek debat hierover is daarom onafwendbaar.



### **Greenpeace eist:**

- Een moratorium op diepzeemijnbouw met onmiddellijke ingang.
- De oprichting van een omvattend netwerk van mariene reservaten tegen 2030 dat minstens 30% van de oceanen beslaat en waar alle extractieve activiteiten verboden zijn.
- Een sterk Oceanenverdrag in 2020 dat overheden in staat stelt om mariene reservaten te creëren, het mariene leven te beschermen tegen extractieve activiteiten en toepasbare regels en hoge standaarden vastlegt op wereldschaal om mariene ecosystemen te beschermen tegen de meest schadelijke industriële activiteiten.

### **In het kader van een gezamenlijk memorandum<sup>31</sup> naar aanleiding van de federale verkiezingen roept de Belgische milieubeweging de volgende federale regering (2019 - 2024) op om een beleidskader en normering te ontwikkelen voor diepzeemijnbouw:**

- Verleen niet langer financiële of andere steun als sponsoring state (waarbij België borg staat voor milieurisico's van bedrijven) aan specifiek die activiteiten van bedrijven die met diepzeemijnbouw te maken hebben.
- Zet daarentegen volop in op een circulaire economie die steunt op duurzaam ecologisch design, deeleconomie en op de principes van maximaal verminderen, herstellen, hergebruiken en recycleren.
- Oefen vanuit België druk uit op de International Seabed Authority om strenge milieuvorwaarden te bepalen, een onafhankelijk milieu-committee te creëren, de Legal and Technical Committee open te stellen voor waarnemers en milieugegevens openbaar te maken. Hanteer voor Belgische bedrijven de normen, participatie en transparante procedures verankerd in de Europese MER-richtlijn, de MER-wetgeving in België en de verdragen van Aarhus en Espoo.
- Pleit binnen de International Seabed Authority voor de toepassing van het voorzorgsprincipe, wat betekent dat er geen commerciële exploitatie kan plaatsvinden zonder bewijs dat diepzeemijnbouw niet zal leiden tot ernstige en onomkeerbare schade aan de biodiversiteit.

Ook het **Europees Parlement** riep in 2018 in een resolutie op om overheidssteun aan diepzeemijnbouw stop te zetten en te investeren in duurzame productie en consumptie. Het Europees Parlement vraagt eveneens een moratorium op diepzeemijnbouw.<sup>32</sup>

- 1 - De officiële naam van dit proces is Intergovernmental Conference on Marine Biodiversity of Areas Beyond National Jurisdiction (BBNJ). Meer details over het onderhandelingskader en -proces zijn beschikbaar via de website van de VN <https://www.un.org/bbnj/>
- 2 - Greenpeace, University of Oxford en University of York (2019) 30x30. A Blueprint for Ocean Protection. How we can protect 30% of our Oceans by 2030, p. 20. [https://storage.googleapis.com/planet4-international-stateless/2019/04/4475b2c2-updatedgreenpeace\\_30x30\\_blue-print\\_report\\_web.pdf](https://storage.googleapis.com/planet4-international-stateless/2019/04/4475b2c2-updatedgreenpeace_30x30_blue-print_report_web.pdf)
- 3 - ISA 25th session. <https://www.isa.org.jm/sessions/25th-session-2019>
- 4 - Zie b.v. Europese Commissie (z.d.) Blue Growth Strategy. [https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/seabed\\_mining\\_en](https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/seabed_mining_en) en Europese Commissie (z.d.) European Innovations Partnerships on raw Materials. <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/eip-raw-materials/en/content/european-innovation-partnership-eip-raw-materials>
- 5 - Letter to Dr. Kristina Georgieva, Chief Executive Officer of the World Bank. 30 April 2019. <https://earthworks.org/publications/ngo-letter-to-the-world-bank-re-mining-renewables/>
- 6 - Greenpeace (2019) In Deep Water. The Emerging Threat of Deep Sea Mining, p. 9-16. <https://storage.googleapis.com/planet4-international-stateless/2019/06/f223a588-in-deep-water-greenpeace-deep-sea-mining-2019.pdf>
- 7 - Diepzeemijnbouw ondermijnt Doelstelling 12 (verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen) en Doelstelling 14 (Behoud en maak duurzaam gebruik van oceanen, zeeën en mariene hulpbronnen) <https://www.sdgs.be/nl/sdgs>
- 8 - Earthworks (17 april 2019) Clean Energy Must Not Rely on Dirty Mining. <https://earthworks.org/media-releases/report-clean-energy-must-not-rely-on-dirty-mining/>
- 9 - International Seabed Authority website, geraadpleegd op 18 juni 2019. <https://www.isa.org.jm/deep-seabed-minerals-contractors>
- 10 - Diepzeemijnbouw zal opstuiving van fijne deeltjes veroorzaken net als het mee opgezogen slijk dat terug naar de zeebodem wordt gepompt. Wetenschappers waarschuwen voor de impact en complexiteit van deze processen. Zie b.v. MIDAS Project (z.d.) Plumes from Deep-Sea Mining. [https://www.eu-midas.net/sites/default/files/downloads/Briefs/MIDAS\\_plumes\\_brief\\_lowres.pdf](https://www.eu-midas.net/sites/default/files/downloads/Briefs/MIDAS_plumes_brief_lowres.pdf)
- 11 - JPI Oceans (2017) Long-term Impacts of Deep-Sea Mining. Results of the MiningImpact project. [http://www.jpi-oceans.eu/sites/jpi-oceans.eu/files/public/2nd%20conference/JPIOMiningImpact\\_FactSheet\\_3\\_Oct17.pdf](http://www.jpi-oceans.eu/sites/jpi-oceans.eu/files/public/2nd%20conference/JPIOMiningImpact_FactSheet_3_Oct17.pdf)
- 12 - Van Dover, C.L., Ardron J.A., Escobar, E. Gianni, M., Gjerde, K.M., Jaeckel, A., Jones, D., Levin L.A., Niner H., Pendleton, L., Smith C.R., Thiele, T., Turner, P.J., Watling, L. and P.P.E. Waver (2017) Biodiversity Loss from Deep-sea Mining. Nature Geoscience, June 26 2017. DOI: 10.1038/ngeo2983. [https://www.researchgate.net/publication/318093120\\_Biodiversity\\_loss\\_from\\_deep-sea\\_mining](https://www.researchgate.net/publication/318093120_Biodiversity_loss_from_deep-sea_mining)
- 13 - Boetius, A. en L. Haeckel (2018) Mind the Seafloor. Science 359, 34-36. DOI: 10.1126/science.aap7301.
- 14 - G-TEC Sea Mineral Resources (2012) Application for approval of a plan of work for exploration for polymetallic nodules. Executive Summary, p. 4-5 paragraaf 24. [https://ran-s3.s3.amazonaws.com/isa.org.jm/s3fs-public/files/documents/isba-18lrc-l4\\_0.pdf](https://ran-s3.s3.amazonaws.com/isa.org.jm/s3fs-public/files/documents/isba-18lrc-l4_0.pdf)
- 15 - Zie b.v. International Seabed Authority. 28 February 2019. List of Delegations. Council, Part 1. 25th Session, p. 11 [https://ran-s3.s3.amazonaws.com/isa.org.jm/s3fs-public/files/documents/isba-25c-crp2-plist\\_0.pdf](https://ran-s3.s3.amazonaws.com/isa.org.jm/s3fs-public/files/documents/isba-25c-crp2-plist_0.pdf)
- 16 - Bernard, A. 27 February 2019. Belgium. Statement to ISA Council <https://ran-s3.s3.amazonaws.com/isa.org.jm/s3fs-public/files/documents/belgium-ab.pdf>
- 17 - Greenpeace (2019) In Deep Water. The Emerging Threat of Deep Sea Mining, p. 21-24. <https://storage.googleapis.com/planet4-international-stateless/2019/06/f223a588-in-deep-water-greenpeace-deep-sea-mining-2019.pdf>
- 18 - BBL, WWF en Seas at Risk (2018) België's steun aan diepzeemijnbouw in vraag gesteld. Briefing over de verantwoordelijkheid van België om de laatste ongerepte natuur op aarde te beschermen. [https://www.bondbeterleefmilieu.be/sites/default/files/files/2018-03\\_-\\_briefing\\_-\\_belgies\\_steun\\_aan\\_diepzeemijnbouw\\_in\\_vraag\\_gesteld.pdf](https://www.bondbeterleefmilieu.be/sites/default/files/files/2018-03_-_briefing_-_belgies_steun_aan_diepzeemijnbouw_in_vraag_gesteld.pdf)
- 19 - FOD Economie. 5 juni 2018. Workshop "Deep-Sea Mining - Contributing to the Elaboration of a Belgian Policy. <https://economie.fgov.be/nl/evenementen/workshop-deep-sea-mining> Voor een
- 20 - De Backer, P. (2018) Belgian response to the public consultation. <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Entreprises/deep-see-mining/EIS-GSR-2018-Belgian-response-with-annex.pdf>
- 21 - Dit proces is momenteel aan de gang en loopt tot september 2019. Een van de problemen met de huidige wet is dat zowel de wet als het KB geen enkele vorm van transparantie of publieke participatie voorzien. Ook de verantwoordelijkheid van België als sponsorende staat moet duidelijker omschreven worden.
- 22 - Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu. 12/01/2016. Toegang tot de rechter. Verdrag van Aarhus. <https://www.health.belgium.be/nl/milieu/milieurechten/toegang-tot-de-rechter>
- 23 - De Backer, P. (2018) o.c. p. 3



24 - The latest from GSR. Patania II – Technical update. 21/03/2017. <https://www.deme-group.com/gsr/news/patania-ii-technical-update>

25 - DSCC, Seas at Risk en Greenpeace België. 1 juli 2019. Brief aan de FOD Economie, FOD Leefmilieu en FOD Buitenlandse Zaken

26 - Meer informatie over de doelstellingen van Oceans Unite is beschikbaar via deze website: <https://www.oceanunite.org/30-x-30/>

27 - Meer dan 37 ondertekenaars van de Brusselse Verklaring over klimaatverandering en oceanen. Persbericht gepubliceerd op 7 mei 2019. <https://www.presscenter.org/nl/pressrelease/20190507/meer-dan-37-ondertekenaars-van-de-brusselse-verklaring-over-klimaatverandering>

28 - Brussels Declaration "Climate Change and Oceans Preservation". 4 February 2019. <https://www.health.belgium.be/en/brussels-declaration-climate-change-and-oceans-preservation>

29 - Greenpeace, University of Oxford en University of York (2019) 30x30. A Blueprint for Ocean Protection. How we can protect 30% of our Oceans by 2030. [https://storage.googleapis.com/planet4-international-stateless/2019/04/4475b2c2-updatedgreenpeace\\_30x30\\_blueprint\\_report\\_web.pdf](https://storage.googleapis.com/planet4-international-stateless/2019/04/4475b2c2-updatedgreenpeace_30x30_blueprint_report_web.pdf)

30 - Greenpeace (2019) In Deep Water. The Emerging Threat of Deep Sea Mining, p. 6-7. <https://storage.googleapis.com/planet4-international-stateless/2019/06/f223a588-in-deep-water-greenpeace-deep-sea-mining-2019.pdf>

31 - BBL, BRAL, IEB, IEW, Greenpeace, WWF, Natagora en Natuurpunt (2018) 2019-2024. Een ambitieuze legislatuur voor natuur en milieu. Voorstellen van de milieubeweging, p.31-32. [https://www.bondbeterleefmilieu.be/sites/default/files/files/memo\\_fede\\_develop\\_nl\\_final\\_web.pdf](https://www.bondbeterleefmilieu.be/sites/default/files/files/memo_fede_develop_nl_final_web.pdf)

32 - European Parliament (2018) European Parliament resolution of 16 January 2018 on international ocean governance: an agenda for the future of our oceans in the context of the 2030 SDGs (2017/2055(INI)). [http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0004\\_EN.html?redirect](http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0004_EN.html?redirect)